

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МИКОЛАЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ В. О. СУХОМЛИНСЬКОГО
Філологічний факультет

Кафедра загальної та прикладної лінгвістики

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор із науково-педагогічної
роботи

О. А. Кузнецова

2021 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
КОМУНІКАТИВІСТИКА XXI ст.

Ступінь магістра

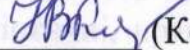
2021 – 2022 навчальний рік

Розробник: Коч Наталя Володимирівна, професор кафедри загальної та прикладної лінгвістики, доктор філологічних наук, професор

 (Коч Н. В.)

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри загальної та прикладної лінгвістики

Протокол №15 від «6» квітня 2021 р.

Завідувач кафедри загальної та прикладної лінгвістики (Коч Н. В.)

Ключові слова: комунікативістика, комунікація, інформація, комунікативний дискурс, моделі комунікації.

Course Annotation

Communication studies is an integrative discipline based on the data of communication theory, information theory, artificial intelligence theory, semiotics, linguistics, discourse studies, psychology, psycholinguistics, sociology, sociolinguistics, cognitive linguistics, and others. Teaching the discipline "Communication studies of the XXI century" involves mastering the principles of communication theory, communicative linguistics and other scientific areas of communicative direction. This course provides the acquaintance of undergraduates of various specialties with current issues of modern communication, in particular, the functioning of general laws and rules of communication, understanding the specifics of communication in the XXI century, etc. The lecture material acquaints with current theoretical and practical problems of language communication, as well as foreign and domestic experience of scholars who study various aspects of communication: psychological, sociological, rhetorical, semiotic, pragmatic and others. Attention is focused on the principles and methods of modern communication, as well as communication technologies. Lectures and practical classes provide students with skills such as: understanding the basic concepts of "information", "communication", "communication", etc.; ability to characterize the main categories of communication, forms of communication and components of the communicative situation; mastering the concepts of the main components of the communicative act, means of language code (verbal and nonverbal), etc.

Key words: communication studies, communication, information, communicative discourse, communicative models.

Анотація

Комунікативістика – інтегративна дисципліна, що спирається на дані теорії комунікації, теорії інформації, теорії штучного інтелекту, семіотики, лінгвопрагматики, дискурсології, психології, психолінгвістики, соціології, соціолінгвістики, когнітивної лінгвістики та ін. Викладання навчальної дисципліни «Комунікативістика XXI ст.» передбачає засвоєння засад теорії комунікації, комунікативної лінгвістики та інших наукових напрямів комунікативного спрямування. Передбачає ознайомлення магістрантів різних спеціальностей із актуальними питаннями сучасної комунікативістики, зокрема, питаннями функціонування загальних законів і правил комунікації, осмислення специфіки комунікації у XXI ст. тощо. Лекційний матеріал знайомить із актуальними теоретико-практичними проблемами мовної комунікації, а також закордонним і вітчизняним досвідом науковців, які досліджують різні аспекти комунікативістики: психологічні, соціологічні, риторичні, семіотичні, прагматичні та ін. Увагу акцентовано на принципах і методах сучасної комунікативістики, а також на комунікативних технологіях. Читання лекцій та проведення практичних занять забезпечує формування у студентів таких навичок, як: розуміння базових понять «інформація», «комунікація», «спілкування» тощо; уміння характеризувати основні категорії комунікації, форми спілкування та компоненти комунікативної ситуації; засвоєння понять про основні складові комунікативного акту, засоби мовного коду (вербальні та невербальні) та ін.

Ключові слова: *комунікативістика, комунікація, інформація, комунікативний дискурс, моделі комунікації.*

Course Annotation

Communication studies is an integrative discipline based on the data of communication theory, information theory, artificial intelligence theory, semiotics, linguopragmatics, discourse studies, psychology, psycholinguistics, sociology, sociolinguistics, cognitive linguistics, and others. Teaching the discipline "Communication studies of the XXI century" involves mastering the principles of communication theory, communicative linguistics and other scientific areas of communicative direction. This course provides the acquaintance of undergraduates of various specialties with current issues of modern communication, in particular, the functioning of general laws and rules of communication, understanding the specifics of communication in the XXI century, etc. The lecture material acquaints with current theoretical and practical problems of language communication, as well as foreign and domestic experience of scholars who study various aspects of communication: psychological, sociological, rhetorical, semiotic, pragmatic and others. Attention is focused on the principles and methods of modern communication, as well as communication technologies. Lectures and practical classes provide students with skills such as: understanding the basic concepts of "information", "communication", "communication", etc.; ability to characterize the main categories of communication, forms of communication and components of the communicative situation; mastering the concepts of the main components of the communicative act, means of language code (verbal and nonverbal), etc.

Key words: *communication studies, communication, information, communicative discourse, communication models.*

1. Опис навчальної дисципліни
Денна форма навчання

Найменування показників	Галузь знань, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
Кількість кредитів – 5	Для всіх спеціальностей	денна форма навчання	
		варіативна	
Індивідуальне науково-дослідне завдання: взаємозв'язки комунікативістики з різними науковими напрямами		Рік підготовки 1-й	
Загальна кількість годин – 150		Семестр 1-й	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4 самостійної роботи студента – 6	Ступінь: магістра	Лекції	
		10	
		Практичні, семінарські	
		16	
http://moodle.mdu.edu.ua/course/view.php?id=239		Лабораторні	
	-		
	Самостійна робота		
	124		
	Вид контролю: залік		

Мова навчання – українська.

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної та індивідуальної роботи становить: 26 год. – аудиторні заняття, 124 год. – самостійна робота (17%/83%).

- ЗК 1. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
- ЗК 2. Здатність бути критичним і самокритичним.
- ЗК 8. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.
- ЗК 9. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

Програма навчальної дисципліни.

Кредит 1. Комунікативістика як міждисциплінарна наука.

Тема 1. Мета, об'єкт та предмет комунікативістики. Поняття комунікації як багатовимірної системи. Соціальна комунікація. Етапи формування та розвитку комунікаційних засобів. Особливості комунікаційних засобів XXI ст. Методи дослідження комунікації.

Теорія комунікацій як базова парадигма комунікативістики. Концепція інформаційного суспільства. Моделі комунікації. Типологія моделей. Моделювання комунікативних ситуацій.

2. Мета, завдання навчальної дисципліни та результати навчання

Мета курсу: метою викладання навчальної дисципліни «Комунікативістика XXI ст.» є засвоєння засад теорії та практики комунікації як інтегративної науки, зокрема, ознайомлення з актуальними питаннями сучасної комунікації, її специфікою в епоху глобалізації культур.

Основними завданнями вивчення дисципліни є:

- ознайомлення з базовими поняттями «комунікація», «спілкування», «види комунікації», «типи комунікації» тощо;
- характеристика основних категорій комунікації; форм мовного спілкування; компонентів комунікації;
- засвоєння понять про основні складові комунікативного акту, засоби мовного коду в комунікації (вербальні та невербальні), моделі комунікації.

Передумови для вивчення дисципліни:

«Теорія комунікації», «Психологія», «Соціологія», «Теорія мовленнєвих актів», «Комунікативні технології», «Семіотика», «Прагмалінгвістика», «Дискурсологія», «Психолінгвістика», «Соціолінгвістика», «Нейролінгвістика», «Теорія комунікації», «Теорія мовленнєвих актів», «Комунікативні технології», «Загальне мовознавство», «Прагмалінгвістика», «Дискурсологія», «Психолінгвістика», «Соціолінгвістика».

Програмні результати навчання:

ПРН 1. Оцінювати власну навчальну та науково-професійну діяльність, будувати і втілювати ефективну стратегію саморозвитку та професійного самовдосконалення.

ПРН 2. Застосовувати сучасні методики і технології, зокрема інформаційні, для успішного й ефективного здійснення професійної діяльності та забезпечення якості дослідження в конкретній галузі.

ПРН 3. Застосовувати знання про експресивні, емоційні, логічні засоби мови та техніку мовлення для досягнення запланованого прагматичного результату й організації успішної комунікації.

Згідно з вимогами ОПП студент оволодіває такими компетентностями:

I. Загальнопредметні:

ЗК 1. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК 2. Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК 8. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК 9. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

Програма навчальної дисципліни.

Кредит 1. Комунікативістика як міждисциплінарна наука.

Тема 1. Мета, об'єкт та предмет комунікативістики. Поняття комунікації як багатомірної системи. Соціальна комунікація. Етапи формування та розвитку комунікаційних засобів. Особливості комунікаційних засобів XXI ст. Методи дослідження комунікації.

Теорія комунікації як базова парадигма комунікативістики. Концепція інформаційного суспільства. Моделі комунікації. Типологія моделей. Моделювання комунікативних ситуацій.

Кредит 2. Філософські, психологічні, соціологічні аспекти комунікації.

Тема 2. Постулати філософії комунікації. Психологія міжособистісної комунікації. Різновиди трансакцій спілкування. Комунікативна поведінка та типи мовних особистостей. Соціологічні засади комунікації.

Кредит 3. Види комунікації.

Тема 3. Загальні види комунікації. Комунікація як форма зв'язку. Комунікація як акт спілкування. Міжособистісне спілкування. Масова комунікація. Технічні засоби масової комунікації (друк, радіо, телебачення, кінематограф, інтернет).

Кредит 4. Комунікативна лінгвістика. Мова і комунікація.

Тема 4. Комунікативна функція мови у взаємодії з іншими функціями. Типологія комунікації. Форми та стилі спілкування.

Основні поняття комунікативної лінгвістики: комунікація, інформація, спілкування, комунікативний акт (складові комунікативного (мовленнєвого) акту).

Текст і дискурс. Дискурс як процес і загальна категорія організації мовного коду в спілкуванні. Типи дискурсів. Комунікативний дискурс.

Кредит 5. Прагматичні та риторичні аспекти комунікації.

Тема 5. Прагматичні підходи до комунікації. Традиційні комунікативні техніки. Комунікативні технології сучасності. Актуальність політичної комунікації.

Тема 2. Постулати філософії комунікації. Психологія міжособистісної комунікації. Різновиди трансакцій спілкування. Комунікативна поведінка та типи мовних особистостей. Соціологічні засади комунікації.	28	2	2			24
Кредит 3. Види комунікації.						
Тема 3. Загальні види комунікації. Комунікація як форма зв'язку. Комунікація як акт спілкування. Міжособистісне спілкування. Масова комунікація. Технічні засоби масової комунікації (друк, радіо, телебачення, кінематограф, інтернет).	28	2	2			24
Кредит 4. Комунікативна лінгвістика. Мова і комунікація.						
Тема 4. Комунікативна функція мови у взаємодії з іншими функціями. Типологія комунікації. Форми та стилі спілкування. Основні поняття комунікативної лінгвістики: комунікація, інформація, спілкування, комунікативний акт (складові комунікативного (мовленнєвого) акту). Текст і дискурс. Дискурс як процес і загальна категорія організації мовного коду в спілкуванні. Типи дискурсів. Комунікативний дискурс.	32	4	4			24
Кредит 5. Прагматичні та риторичні аспекти комунікації.						
	12	4	4			24

2. Структура навчальної дисципліни.

Назви кредитів і тем	Кількість годин					
	усьо го	у тому числі				
		л	п	ла б	інд	ср
1	2	3	4	5	6	7
Кредит 1. Комунікативістика як міждисциплінарна наука						
Тема 1. Мета, об'єкт та предмет комунікативістики. Поняття комунікації як багатомірної системи. Соціальна комунікація. Етапи формування та розвитку комунікаційних засобів. Особливості комунікаційних засобів XXI ст. Методи дослідження комунікації. Теорія комунікації як базова парадигма комунікативістики. Концепція інформаційного суспільства. Моделі комунікації. Типологія моделей. Моделювання комунікативних ситуацій.	30	4	2			24
Кредит 2. Філософські, психологічні, соціологічні аспекти комунікації						
Тема 2. Постулати філософії комунікації. Психологія міжособистісної комунікації. Різновиди трансакцій спілкування. Комунікативна поведінка та типи мовних особистостей. Соціологічні засади комунікації.	28	2	2			24
Кредит 3. Види комунікації						
Тема 3. Загальні види комунікації. Комунікація як форма зв'язку. Комунікація як акт спілкування. Міжособистісне спілкування. Масова комунікація. Технічні засоби масової комунікації (друк, радіо, телебачення, кінематограф, інтернет).	28	2	2			24
Кредит 4. Комунікативна лінгвістика. Мова і комунікація						
Тема 4. Комунікативна функція мови у взаємодії з іншими функціями. Типологія комунікації. Форми та стилі спілкування. Основні поняття комунікативної лінгвістики: комунікація, інформація, спілкування, комунікативний акт (складові комунікативного (мовленнєвого) акту). Текст і дискурс. Дискурс як процес і загальна категорія організації мовного коду в спілкуванні. Типи дискурсів. Комунікативний дискурс.	32	4	4			24
Кредит 5. Прагматичні та риторичні аспекти комунікації						
	32	4	4			24

Тема 5. Прагматичні підходи до комунікації. Традиційні комунікативні техніки. Комунікативні технології сучасності. Актуальність політичної комунікації.

кредит	150	16	14	Кількість годин	120
Усього годин:	150	16	14		120

Кредит 1. Асоціативна психологія та когнітивна психологія					
1.	Тема 1. Мета, об'єкт та предмет комунікативістики. Поняття комунікації як багатовимірної системи. Соціальна комунікація. Етапи формування та розвитку комунікативних засобів. Особливості комунікативних засобів XXI ст. Методи дослідження комунікації. Моделювання комунікативних ситуацій.	3.			4
Кредит 2. Філософські, психологічні, соціологічні аспекти комунікації					
2.	Тема 2. Постулати філософії комунікації. Психологія міжособистісної комунікації. Різновиди транзакцій спілкування.				2
Кредит 3. Види комунікації					
3.	Тема 3. Загальні види комунікації. Комунікація як форма зв'язку. Міжособистісне спілкування. Масова комунікація. Технічні засоби масової комунікації (друку, радіо, телебачення, кінематограф, інтернет).				2
Кредит 4. Комунікативна лінгвістика. Мова і комунікація					
4.	Тема 4. Тема 4. Комунікативна функція мови у взаємодії з іншими функціями. Типологія комунікації. Форми та етапи спілкування. Основні поняття комунікативної лінгвістики: комунікація, інформація, спілкування, комунікативний акт (складові комунікативного (мовленнєвого) акту).				4
Кредит 5. Прагматичні та риторичні аспекти комунікації					
5.	Тема 5. Прагматичні підходи до комунікації. Традиційні комунікативні техніки. Комунікативні технології сучасності.				4
Кредит 6. Комунікативний конфлікт					
	Тема 7. Конфліктна мовленнєва поведінка				2
Усього:					16 год.

4. Темі практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
Кредит 1. Комунікативістика як міждисциплінарна наука		
1.	Тема 1. Теорія комунікації як базова парадигма комунікативістики. Конденсія інформаційного суспільства. Моделі комунікації. Типологія моделей.	2
Кредит 2. Філософські, психологічні, соціологічні аспекти комунікації		
2.	Тема 2. Комунікативна поведінка та типи мовних	2

Теми лекційних занять

№ з/п	Назви тем	Кількість годин
Кредит 1. Комунікативістика як міждисциплінарна наука		
1.	Тема 1. Мета, об'єкт та предмет комунікативістики. Поняття комунікації як багатомірної системи. Соціальна комунікація. Етапи формування та розвитку комунікаційних засобів. Особливості комунікаційних засобів ХХІ ст. Методи дослідження комунікації. Моделювання комунікативних ситуацій.	4
Кредит 2. Філософські, психологічні, соціологічні аспекти комунікації		
2.	Тема 2. Постулати філософії комунікації. Психологія міжособистісної комунікації. Різновиди трансакцій спілкування.	2
Кредит 3. Види комунікації		
3.	Тема 3. Загальні види комунікації. Комунікація як форма зв'язку. Міжособистісне спілкування. Масова комунікація. Технічні засоби масової комунікації (друк, радіо, телебачення, кінематограф, інтернет).	2
Кредит 4. Комунікативна лінгвістика. Мова і комунікація		
4.	Тема 4. Тема 4. Комунікативна функція мови у взаємодії з іншими функціями. Типологія комунікації. Форми та стилі спілкування. Основні поняття комунікативної лінгвістики: комунікація, інформація, спілкування, комунікативний акт (складові комунікативного (мовленнєвого) акту).	4
Кредит 5. Прагматичні та риторичні аспекти комунікації		
5.	Тема 5. Прагматичні підходи до комунікації. Традиційні комунікативні техніки. Комунікативні технології сучасності.	4
<i>Кредит № 6. Комунікативний конфлікт.</i>		
	Тема 7. Конфліктна мовленнєва поведінка.	2
Усього:		16 год.

4. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
Кредит 1. Комунікативістика як міждисциплінарна наука		
1.	Тема 1. Теорія комунікації як базова парадигма комунікативістики. Концепція інформаційного суспільства. Моделі комунікації. Типологія моделей.	2
Кредит 2. Філософські, психологічні, соціологічні аспекти комунікації		
2.	Тема 2. Комунікативна поведінка та типи мовних	2

	особистостей. Соціологічні засади комунікації.	
Кредит 3. Види комунікації		
3.	Тема 3. Комунікація як акт спілкування	Кількість годин 2
Кредит 4. Комунікативна лінгвістика. Мова і комунікація		
4.	Тема 4. Текст і дискурс. Дискурс як процес і загальна категорія організації мовного коду в спілкуванні. Типи дискурсів. Комунікативний дискурс.	4
Кредит 5. Прагматичні та риторичні аспекти комунікації		
5.	Тема 5. Актуальність політичної комунікації.	4
Усього:		14 год

6. Лабораторні роботи

Кредит 3. Види комунікації		
3.	Тема 3. Комунікація як форма зв'язку в ретроспективі та перспективі. Завдання: підготувати мультимедійну презентацію на тему «Технічні засоби масової комунікації (друку, радіо, телебачення, кінематограф, Інтернет)».	24
Кредит 4. Комунікативна лінгвістика. Мова і комунікація		
4.	Тема 4. Сучасні дискурсні практики. Завдання: на конкретному прикладі проаналізувати дискурсну практику (на вибір).	24
Кредит 5. Прагматичні та риторичні аспекти комунікації		
5.	Тема 5. Політична риторика в умовах глобалізації культур. Завдання: написати реферат з теми самостійної роботи.	24
Разом:		120

8. Індивідуальне науково-дослідне завдання.

I – підготовка та захист контрольної роботи (для студентів ЗФН);

II – підготовка та захист контрольної роботи, підготовка доповіді з висвітленням таких питань (на вибір):

1. Когнітивістика: становлення, розвиток, перспективи.
2. Функції та типи комунікації.
3. Комунікативна компетентність.
4. Складові комунікативного акту.
5. Вербальна та невербальна комунікація: (не)конгруентність комунікації.
6. Моделивання у теорії комунікації.
7. Типологія моделей комунікації.
8. Трансмисійні моделі комунікації.
9. Нетрансмисійні комунікативні моделі.

7. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
Кредит 1. Комунікативістика як міждисциплінарна наука		
1.	Тема 1. Історія становлення комунікативістики. Завдання: написати реферат (повідомлення) щодо історії становлення комунікативістики.	24
Кредит 2. Філософські, психологічні, соціологічні аспекти комунікації		
2.	Тема 2. Психолінгвістичні та соціолінгвістичні засади комунікативістики. Завдання: написати реферат (повідомлення) з актуальних питань сучасної комунікативістики.	24
Кредит 3. Види комунікації		
3.	Тема 3. Комунікація як форма зв'язку в ретроспекції та перспективі. Завдання: підготувати мультимедійну презентацію на тему «Технічні засоби масової комунікації (друк, радіо, телебачення, кінематограф, інтернет)».	24
Кредит 4. Комунікативна лінгвістика. Мова і комунікація		
4.	Тема 4. Сучасні дискурсивні практики. Завдання: на конкретному прикладі проаналізувати дискурсивну практику (на вибір)	24
Кредит 5. Прагматичні та риторичні аспекти комунікації		
5.	Тема 5. Політична риторика в умовах глобалізації культур. Завдання: написати реферат з теми самостійної роботи.	24
Разом:		120

8. Індивідуальне науково-дослідне завдання.

I – підготовка та захист контрольної роботи (для студентів ЗФН);

II – підготовка та захист контрольної роботи; підготовка доповіді з висвітленням таких питань (на вибір):

1. Когнітивістика: становлення, розвиток, перспективи.
2. Функції та типологія комунікації.
3. Комунікативна компетентність.
4. Складові комунікативного акту.
5. Вербальна та невербальна комунікація, (не)конгруентність комунікації.
6. Моделювання у теорії комунікації.
7. Типологія моделей комунікації.
8. Трансмійні моделі комунікації.
9. Нетрансмійні комунікативні моделі.

10. Моделювання комунікативних ситуацій.
11. Комунікативні технології у контексті сучасної культури комунікації.
12. Політична комунікація. Політичний піар.
13. Текстологія в комунікативістиці. Спічрайтерство у політиці.
14. Причини неуспішної комунікації: (ментальні (когнітивні), психологічні, мовні, соціальні, культурні).
15. Моделювання ефективної комунікації за НЛП-технологією.
16. Міжкультурна комунікація та контекст.
17. Елементи та категорії «чужого» вербального та невербального коду в спілкуванні.
18. Ключові культурні концепти як засіб комунікації.
19. Текст як спосіб пізнання світу: когнітивно-культурологічний та комунікативний аспекти.

Загальні вимоги до виконання індивідуального завдання:

- 1) самостійність виконання;
- 2) логічність і послідовність викладення матеріалу;
- 3) повнота виконання завдання;
- 4) обґрунтованість висновків;
- 5) використання статистичної інформації та довідкової літератури;
- 6) наявність конкретних пропозицій;
- 7) якість оформлення;
- 8) вміння захищати результати проведеного дослідження.

9. Форми роботи та критерії оцінювання

Рейтинговий контроль знань студентів здійснюється за 100-бальною шкалою:

Шкала оцінювання

ОЦІНКА ЄКТС	СУМА БАЛІВ	ОЦІНКА ЗА НАЦІОНАЛЬНОЮ ШКАЛОЮ	
		екзамен	залік
A	90-100	5 (відмінно)	5/відм./зараховано
B	80-89	4 (добре)	4/добре/ зараховано
C	65-79		
D	55-64	3 (задовільно)	3/задов./ зараховано
E	50-54		
FX	35-49	2 (незадовільно)	Не зараховано

Форми поточного та підсумкового контролю. Комплексна діагностика знань, умінь і навичок студентів із дисципліни здійснюється на основі результатів проведення поточного й підсумкового контролю знань (КР). Поточне оцінювання (індивідуальне, групове і фронтальне опитування, самостійна робота, самоконтроль). Завданням поточного контролю є систематична перевірка розуміння та засвоєння програмового матеріалу, виконання практичних робіт, уміння самостійно опрацьовувати тексти, складання конспекту рекомендованої літератури, написання і захист реферату, здатності публічно чи письмово представляти певний матеріал.

Завданням підсумкового контролю (КР) є перевірка глибини засвоєння студентом програмового матеріалу модуля.

Критерії оцінювання відповідей на практичних заняттях:

Студенту виставляється відмінно, якщо студент активно працює протягом усього практичного заняття, дає повні відповіді на запитання викладача у відповідності з планом практичного заняття і показує при цьому глибоке оволодіння лекційним матеріалом, знання відповідної літератури та законодавства з питань оподаткування, здатний висловити власне ставлення до альтернативних міркувань з даної проблеми, проявляє вміння самостійно та аргументовано викладати матеріал, аналізувати явища й факти, робити самостійні узагальнення й висновки, правильно виконує навчальні завдання.

Студенту виставляється дуже добре якщо студент активно працює протягом усього практичного заняття, дає повні відповіді на запитання викладача у відповідності з планом практичного заняття і показує при цьому глибоке оволодіння лекційним матеріалом, знання відповідної літератури, здатний висловити власне ставлення до альтернативних міркувань з даної проблеми, проявляє вміння самостійно та аргументовано викладати матеріал, аналізувати явища й факти, робити самостійні узагальнення й висновки, правильно виконує навчальні завдання, допускаючи не більше 1-2 помилок або описок.

Студенту виставляється добре, якщо студент активно працює протягом практичного заняття, питання висвітлені повно, викладення матеріалу логічне, обґрунтоване фактами, з посиланнями на відповідні нормативні документи та літературні джерела, висвітлення питань завершене висновками, студент виявив вміння аналізувати факти й події, а також виконувати навчальні завдання. Але у відповідях допущені неточності, деякі незначні помилки, має місце недостатня аргументованість при викладенні матеріалу, нечітко виражене ставлення студента до фактів і подій або допущені 1-2 фактичні і 1-2 логічні помилки.

Студенту виставляється задовільно, коли студент виявив неспроможність висвітлити питання чи питання висвітлені неправильно, безсистемно, з грубими помилками, відсутні розуміння основної суті питань, висновки, узагальнення, виявлене невміння розв'язувати навчальні задачі.

Оцінка за виконання індивідуального науково-дослідного завдання, завдань самостійної роботи виставляється з урахуванням таких параметрів:

Кількість балів у кінці семестру повинна складати від 200 до 500 балів (за 5 кредитів), тобто сума балів за виконання усіх завдань.

Відповідний розподіл балів, які отримують студенти за 6 крд.

Поточне тестування та самостійна робота					МКР	залік	Накопичувальні бали/ сума
K1	K2	K3	K4	K5			
40	40	40	40	40	150	150	500

10. Засоби діагностики

Засобами діагностики та методами демонстрування результатів навчання є: завдання до практичних занять, завдання для самостійної та індивідуальної роботи (зокрема есе, реферати), презентації результатів досліджень, тестові завдання, контрольні роботи.

11. Методи навчання

Усний виклад матеріалу (описово-розповідний, проблемний виклад), метод спостереження над мовою, бесіда (евристична, репродуктивна, узагальнююча, аналітико-синтетична), робота з підручником, додатковою літературою, використання наочності (рисуноків, схем, таблиць).

12. Рекомендована література до курсу:

Базова:

1. Бацевич Ф. С. Основи комунікативної лінгвістики: Підручник. К. : Видавничий центр «Академія», 2004.
2. Кашкин В. Б. Основы теории коммуникации. М. : АСТ, 2008.
3. Косенко Ю. В. Основы теории мовної комунікації: навч. посіб. Суми: Сумський державний університет, 2011. 187 с.
4. Коч Н. В. Основы комунікативних технологій: Навчальний посібник: 2-е вид. перероб. Миколаїв: Іліон, 2014. 266 с.
5. Коч Н. В. Основы теории комунікації: Навчальний посібник: 2-е вид. перероб. Миколаїв: Іліон, 2014. 268 с.
6. Красных В. В. Основы психолінгвистики и теории коммуникации : курс лекций. М. : Гнозис, 2001.
7. Почепцов Г. Г. Теорія комунікації. К. : Видавничий центр «Київський університет», 1999. 308 с.
8. Почепцов Г. Г. Теория и практика коммуникации. М. : Рефл-бук-Ваклер, 2001.
9. Селиванова Е. А. Основы лингвистической теории текста и коммуникации. К., 2002. 336 с.
10. Селіванова О. О. Сучасна лінгвістика: напрями та проблеми: підручник. Р. Х. Комунікативна лінгвістика. Полтава: Довкілля-К, 2008. 712 с. С. 550–639.
11. Семенюк О. А. Основы теории мовної комунікації: навч. посіб. К.: ВЦ «Академія», 2010. 240 с.
12. Яшенкова О. В. Основы теории мовної комунікації: навч. посіб. К.: ВЦ «Академія», 2010. 312 с.

Додаткова:

1. Антисуржик. Вчимося ввічливо поводитись і правильно говорити: Посібник. Львів : Світ, 1994. 152 с.
2. Бабич Н. Д. Основы культуры молвлення. Львів : Світ, 1990. 332 с.
3. Бадмаев Б. Ц., Малышев А. А. Психология обучения речевому мастерству. М. : Гуманит. изд. Центр ВЛАДОС, 1999. 224 с.
4. Барт Р. Избранные работы. Семиотика. Поэтика. М. : Прогресс; Универс, 1994. 615 с.
5. Бахтин М. М. Проблема текста в лингвистике, филологии, в других гуманитарных науках. *Эстетика словесного творчества*. М. : Искусство, 1986. С. 297-319.
6. Бацевич Ф. С. Атмосфера спілкування: спроба психолінгвістичного дослідження. *Мовознавство*. 2002. № 4-5.
7. Бацевич Ф. С. Філософія мови: Історія лінгвофілософських учень: Підручник. К. : ВЦ «Академія», 2008.
8. Белянин В. И. Психолінгвистика: Учебник. 2-е изд. М. : Флинта: Московский психолого-социальный институт, 2004. 232 с.
9. Белянин В. И., Крысин Л. П. Социолінгвистика. М. : Юрайт, 2015.
10. Берн Э. Игры, в которые играют люди. Люди, которые играют в игры. М. : Эксмо, 2003.
11. Білянська О. Мовна агресія як антипод культури молвлення. *Телевізійна й радіожурналістика: Зб. наук. – метод. праць*. Львів, 2003.
12. Бондаренко О.Ф. Факторний аналіз психолінгвістичних особливостей висловлювання у психотерапії. *Мовознавство*. 1991. № 4.
13. Брудний А. Понимание как философско-психологическая проблема. *Вопросы философии*. 1975. 310 с. С. 109-117.
14. Винер Н. Информация, язык и общество. *Кибернетика*. М. : Наука, 1983. С. 236–248.

15. Гальперин И. Р. Текст как объект лингвистического исследования. М.: Наука, 1981. 140 с.
16. Гарнер А. Пиз А. Язык разговора. М.: Изд-во ЕКСМО-Пресс, 2000. 146 с.
17. Гойхман О. Я. Коммуникативистика в современном обществе. Современная коммуникативистика. 2012. № 1 (1). С. 4–8.
18. Гойхман О. Я., Надеина Т. М. Основы речевой коммуникации: Учебник для вузов. М.: ИНФРА, 2006. 272 с.
19. Гойхман О. Я., Надеина Т. М. Речевая коммуникация : учеб. для студ. вузов, обучающихся по специальностям сервиса. М.: ИНФРА-М, 2006.
20. Головин Б.Н. Основы культуры речи: Учеб. пособие. М.: Высшая школа, 1980. 335 с.
21. Горелов И. Н. Невербальные компоненты коммуникации. М.: Наука, 1980. 238 с.
22. Горелов И. Н., Седов К. Ф. Основы психолингвистики. М.: Наука, 2001.
23. Дашенко Н. Лінгвістика тексту й основи лінгвоаналізу: методичні рекомендації до курсу для ст. ф-ту ПВПК. Тернопіль, 2002. 63 с.
24. Дейк Т. ван. Язык. Познание. М.: Прогресс, 1989. 312 с.
25. Жинкин Н. Коммуникативная система человека и развитие речи в школе. М.: Просвещение, 1969. 104 с.
26. Жинкин Н. Психологические основы развития мышления и речи. *Русский язык в школе*. 1985. № 1. С. 47-54.
27. Жинкин Н. Речь как проводник информации. М.: Наука, 1982. 160 с.
28. Жинкин Н. И. Механизмы речи. М.: АПН РСФСР, 1958. 378 с.
29. Залевская А. А. Введение в психолингвистику: учебник. М. Российский государственный гуманитарный университет, 1999. 382 с.
30. Залевская А. А. Психолингвистический поход к анализу языковых явлений. *Вопросы языкознания*. 1999. № 6.
31. Зимняя И. Лингвопсихология речевой деятельности. Москва-Воронеж, 2001. 432 с.
32. Ильяш М. И. Основы культуры речи. Киев – Одесса: Вища школа, 1984. 188 с.
33. Караулов Ю. Н. Русский язык и языковая личность. М.: Наука, 1987. 264 с.
34. Карнеги Д. Как завоевать друзей и оказывать влияние на людей. К.: Наукова думка, 1990. 224 с.
35. Кликс Ф. Пробуждающееся мышление: У истоков человеческого интеллекта. Гл. 3. Роль коммуникации и познания в регуляции поведения животных. М.: Прогресс, 1983. С. 76 та наст.
36. Коваль А. П. Ділове спілкування. Навчальний посібник. К.: Вища школа, 1992.
37. Ковшиков В. А. Психолингвистика. Теория речевой деятельности. М.: АСТ: Астрель, 2007. 318 с.
38. Колшанский Г. В. Паралингвистика. М.: Наука, 1974. 81 с.
39. Кочан І. Лінгвістичний аналіз тексту. К.: Знання, 1999. 424 с.
40. Кочан І. М., Токарська А. С. Культура рідної мови: Збірник вправ і завдань. Львів: Світ, 1996. 232 с.
41. Кузнецова О. Д. Засоби масової комунікації. Посібник: Вид. 2-ге, перероблене й доповнене. Серія «Навчальні та наукові видання професорсько-викладацького складу Львівського національного університету імені Івана Франка». Львів: ПАІС, 2005. 200 с.
42. Леонтьев А. А. Основы психолингвистики. М., 1997. 386 с.
43. Леонтьев А. А. Язык, речь, речевая деятельность. М.: Просвещение, 1969. 214 с.
44. Любимов А. Ю. Мастерство коммуникации. М.: КСП+, 2002.
45. Львов М. Р. Риторика. Культура речи. М.: Академия, 2002. 272 с.
46. Мацько Л. І., Мацько О. М. Риторика: навч. посіб. К.: Вища шк., 2006. 311 с.

47. Минева С. А., Чурилов И. И. Общение или коммуникация: чему учить в риторике диалога? *Риторика диалога: актуальные проблемы и практические достижения : материалы XII науч.-практ. конф.* 4 нояб. 2004 г.. Пермь : ЗУУНЦ, 2004. С. 4–7.
48. Онуфрійчук Г. С. Риторика: навч. посіб. К. : Центр учбової літератури, 2008. 592 с.
49. Панасюк А. Ю. Формирование имиджа: стратегия, психотехнологии, психотехники. М. : Омега-Л, 2009.
50. Пиз А. Как читать мысли других по их жестам. М. : Сенс, 1995. 278 с.
51. Пиз А. Язык телодвижений. Как читать мысли людей по их жестам. Новгород: Изд-во «Ай-Кью», 1992.
52. Розеншток-Хюсси О. Речь и действительность. М. : Лабиринт, 1994. 223 с.
53. Румянцева И. М. Психология речи и лингвопедагогическая психология. М. : ПЕР СЭ : Логос, 2004.
54. Рюкле Х. Ваше тайное оружие в общении: мимика, жест, движение. М. : Инфра, 1996. 227 с.
55. Сербенська О.А. Культура усного мовлення. Практикум: Навч. посібник. К. : Центр навчальної літератури, 2004. 216 с.
56. Слобин Д., Грин Дж. Психолінгвістика. М. : Прогресс, 1976. 349 с.
57. Стахів М. Український комунікативний етикет: Навч.-метод. посіб. К. : Знання, 2008. 245 с.
58. Стельмахович М. Український мовленнєвий етикет. *Дивослово*. 1998. № 3. С. 20–22.
59. Томан І. Мистецтво говорити. К. : Політвидав України, 1989. 293 с.
60. Філіппова І. Ю. Міжкультурна комунікація. Психологічний дискурс. *Практична психологія та соціальна робота*. 2004. № 4. С. 5.
61. Формановская Н. И. Речевой этикет и культура общения. М. : Высш. школа, 1989. 159 с.
62. Фрумкина Р.М. Психолінгвістика: Учебное пособие для студ. высш. учебн. заведений. М. : Издательский центр «Академия», 2003. 320 с.
63. Шалина И. В. Современная коммуникативистика : практикум : учеб.-метод. Пособие. Екатеринбург : Изд-во Урал. ун-та, 2016. 128 с.
64. Шейнов В. П. Убеждающие воздействия. Минск : ХАРВЕСТ, 2010.
65. Штангль А. Язык тела. Познание людей в профессиональной и повседневной жизни. М., 1986. 223 с.
66. Щокін Г. Як читати людей по їх зовнішньому вигляду. К.: Україна, 1992. 239 с.
67. Эко У. Семиология визуальных сообщений. Семиология архитектуры. *Отсутствующая структура*. СПб. : Петрополис, 1998. С. 203–258.
68. Якобсон Р. О. Речевая коммуникация. Язык в отношении к другим системам коммуникации. *Избранные работы*. М. : Прогресс, 1985. С. 306–330.

Інформаційні ресурси

1. moodle.mnu.mk.ua
2. http://methodological_terms.academic.ru/660
3. <http://www.rusnauka.com/>
4. <http://lektsiopedia.org/ukr/lek-16141.html>.

**Карта самостійної роботи студента
з дисципліни «Комунікативістика XXI ст.»**

Кредит	Академічний контроль (форма представлення)*	Кількість балів (за видами роботи) **	Кількість балів всього за кредит	Термін виконання (тижні) ***	Викладач (підпис)
Кредит 1. Комунікативістика як міждисциплінарна наука.	Конспект джерела:	1	20	04.09–08.09	
	Мультимедійна презентація	10		11.09–15.09	
				18.09.–22.09	
				25.09.–29.09	
Кредит 2. Філософські, психологічні, соціологічні аспекти комунікації.	Конспект джерела:	10	40	09.10–13.10	
	Підготовка повідомлення (реферату)	10		16.10–20.10	
	Контрольна робота № 2	20		23.10–27.10	
Кредит 3. Види комунікації.	Мультимедійна презентація	10	40	06.11–11.11	
	Реферат	10		13.11–17.11	
	Словник–глосарій до курсу	20		27.11–01.12	
Кредит 4. Комунікативна лінгвістика. Мова і комунікація.	Аналіз комунікативних ситуацій	10	30	04.12–08.12	
	Контрольна робота № 3	20		11.12–15.12	
				18.12–22.12	
Кредит 5. Прагматичні та риторичні аспекти комунікації.	Контрольна робота № 4	20	20	20 40 04.12–08.12 11.12–15.12 20 18.12–22.12	
Всього балів за самостійну роботу: 150					
ВСЬОГО за семестр – 150 год.					

АНОТАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ДЛЯ ВИБОРУ СТУДЕНТАМИ

Рівень вищої освіти:	магістр
Спеціальність:	Для всіх спеціальностей
Назва дисципліни:	Комунікативістика XXI ст.
Мова навчання:	українська
Викладач:	Коч Н.В., завідувач кафедри загальної та прикладної лінгвістики, доктор філологічних наук, професор
Кафедра, яка забезпечує викладання:	кафедра загальної та прикладної лінгвістики
Контактна інформація:	pr_lingv@ukr.net
Рік і семестр вивчення курсу:	1 рік, 1 семестр
Кількість кредитів ЄКТС:	5 кредитів
Загальна кількість годин:	150 годин
Лекцій:	10 годин
Практичних занять:	16 годин
Самостійної роботи:	124 годин
Форма підсумкового контролю:	залік
Опис навчальної дисципліни.	<p>Мета курсу: метою викладання навчальної дисципліни «Комунікативістика XXI ст.» є засвоєння засад теорії та практики комунікації як інтегративної науки, зокрема, ознайомлення з актуальними питаннями сучасної комунікації, її специфікою в епоху глобалізації культур.</p> <p>Основними завданнями вивчення дисципліни є:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ознайомлення з базовими поняттями «комунікація», «спілкування», «види комунікації», «типи комунікації» тощо; - характеристика основних категорій комунікації; форм мовного спілкування; компонентів комунікації; - засвоєння понять про основні складові

комунікативного акту, засоби мовного коду в комунікації (вербальні та невербальні), моделі комунікації.

Передумови для вивчення дисципліни:

«Теорія комунікації», «Психологія», «Соціологія», «Теорія мовленнєвих актів», «Комунікативні технології», «Семіотика», «Прагмалінгвістика», «Дискурсологія», «Психолінгвістика», «Соціолінгвістика», «Нейролінгвістика» «Теорія комунікації», «Теорія мовленнєвих актів», «Комунікативні технології», «Загальне мовознавство», «Прагмалінгвістика», «Дискурсологія», «Психолінгвістика», «Соціолінгвістика».

Програмні результати навчання:

ПРН 1. Оцінювати власну навчальну та науково-професійну діяльність, будувати і втілювати ефективну стратегію саморозвитку та професійного самовдосконалення.

ПРН 2. Застосовувати сучасні методики і технології, зокрема інформаційні, для успішного й ефективного здійснення професійної діяльності та забезпечення якості дослідження в конкретній галузі.

ПРН 3. Застосовувати знання про експресивні, емоційні, логічні засоби мови та техніку мовлення для досягнення запланованого прагматичного результату й організації успішної комунікації.

Згідно з вимогами ОПП студент оволодіває такими компетентностями:

I. Загальнопредметні:

ЗК 1. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК 2. Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК 8. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК 9. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.